

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MDLX. ad annum MDCXXIII.

Parisiis, 1644

XVIII. De vicariis foraneis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15522

ANNO
CHRISTI
1596.

ad suum commodum trahant; & dum factis rationibus administrationis debitores apparent; tum pro eo, quod debent, censum liuellarium super suis bonis ecclesiæ constituent; ac ut suæ peruerfitatis solatium in promptu habent, ita facile adducuntur, ut plura in suos usus infumant, quam in ecclesiæ commodum: alterum sequitur, ut omnes certatim ecclesiarum administrationes cupide potius, quam ambitiose, quarant, cum tamen liuellationes huiusmodi a parte venditorum iniquæ, a parte emptorum minus licitæ appareant: quod ex bulla Pii quinti de censibus satis liquet. Idcirco opportuno remedio huiusmodi malo occurrentes, primo declaramus inhabiles omnes & singulos, cuiuscumque conditionis, nominis, ac tituli bonorum ecclesiasticorum administratores, qui sunt debitores, & debita non solidarunt, ad eandem administrationem recipiendam, donec, quod debent, integre persoluerint: eorumdem vero electionem tamquam non legitimam, & contra iuris ordinem, & rationem factam, cassam, & nullam declaramus, & quatenus opus sit, irritamus, & annullamus: secundo liuellationes quascumque per debitores ecclesiarum, aut alios, modo quo præfertur, etiam ratione censuum non solutorum factas, nullas pronuntiamus: tertio filios, & heredes debitorum iam defunctorum, donec integram summam defunctorum nomine debitam persoluerint; inhabiles ad ecclesiarum administrationem, quibus aliquid eo nomine debent, dicimus, & declaramus.

XVIII.

DIOECESEON latitudo efficit, ut cum episcoporum oculi in particularia quædam locorum facta, & necessitates assidue intendi non possint, expediat ministros distributis in dioecesi regionibus habere, quos ipsarum regionum portionibus vicarios foraneos præficiant. Horum episcopi fidei ac diligenti opera ad multa uti poterunt, in primisque ad executionem illorum, quæ synodalibus constitutionibus præscribuntur, ac mandantur ad continendos ecclesiasticos officio, ecclesias ornatu, populos pietatis lege, & ad ea, quæ paucis capitibus perstringemus, cum ex his aliquando quasi fundamentis maiorum possit progressionum materia excitari.

Viciorum foraneorum munus præcipuum est, quæ
P P P P P iij

cumque de constitutionibus, reparationibus, instructionibus, exornationibus ecclesiarum, sacristiarum, capellarum, altarium tam particulariter, quam generaliter mandata sunt, curare vt non modo executioni mandentur, sed vt bene mandentur: præterea illa etiam, quæ de honestate in ecclesiis seruanda, de ordine, & celebratione Missarum, & alia omnia, quæ curatorum diligentia commissa, & mandata sunt, tam respectu ministerii sacramentorum, quam aliorum quomodocumque ad ipsorum curatorum munera spectantium, curare, & exequi debent. Præterea vitam, mores, habitum, conuersationem, suspiciones rationabiles de vita, & moribus clericorum intra fines commissæ regionis videant, extraiudicialiter corrigant, emendare contendant. Si quid tamen vel incorrigibilitate, vel rei natura grauius inciderit, ad episcopum diligentissime perferant: quæ autem huius generis fecerint, aut curarint, ea scripto comprehendant, vt quodcumque requisiti, rationem reddere administrationis suæ valeant.

In re, & iuribus ecclesiasticis seruandis, tuendis, & recuperandis solícite particularium locorum curatos vrgeant, ne quid vel negligentia pereat, vel potentiorum vi & cupiditate vsurpetur. Si quid insolentius alicubi fiat, statim episcopo significetur.

In camerariorum electione, redituum ecclesiarum dispensatione, rationum redditione, reliquorum solutione, curent ea tolli, quæ vel impedimentum afferunt, vel damnum inferunt: præterea confinia terrarum, & bonorum ecclesiæ, præcipiant curatorum particularium sedulitate perfici; negligentes excitent, & ad bonum adducant.

De congregatione casuum conscientia singulis mensibus habenda, vicarii foranei præcipue agant, vt nunquam prætermittatur: illam vero seruato certo ordine vocent: mense ante futuram congregationem exhibeant clero suæ regionis duos, aut tres casus in congregatione excutiendos & decidendos. In congregationibus seruetur ordo, vt statuta die, quæ festâ esse non debet, summo mane omnes ad suum vicarium conueniant, & factò ab omnibus sacro cum Missa de Spiritu sancto fiat congregatio, in qua casus ante exhibiti decidantur. Ad congregationem euocentur om-

ANNO
CHRISTI
1596.

nes, qui sunt de regione vicarii: contumaces pœna pecuniaria plectantur: multæ in expensas congregationis, librorum emendorum, & cursorum discurrentium insumantur: liber penes vicarium sit, successor pro tempore tradendus, in quo scribantur congregationes cum die, mense, & anno; ipsi etiam casus, & decisiones, præsentia curatorum, qui congregationi interfuerunt, absentium vel excusatio legitima, vel contumacia, itemque contumaciæ pœna.

Si quis ter contumax fuerit, ad episcopum deferatur, vt remedio grauiore contumaciam luere discat. Decisionum exemplum singulis mensibus ad episcopum perferendum curet.

Tempore congregationum frugalitas seruetur inter omnes, qui conuenient: dum corpus alitur, lectura aliqua sacre scripturæ condatur mensa, alatur animus; ante, & post fiat benedictio, & gratiarum actio, inchoante vicario, & prosequentibus reliquis.

Quæ de curatorum residentia præsentis Synodo decreta sunt, vicarii, vt obseruentur, studiose curent: super illorum recessu a cura ex causa rationabili seruandum curent, quod proprio de residentia curatorum capite statutum est.

Præterea illorum munus sit, cum aliquis ex curatis suæ regionis ægrotare cœperit, inuisere; si grauius se habuerit, curare diligentius, vt necessaria tam spiritualia, quam temporalia illi ministrentur; si obierit, in suo libro scribant obitum cum die, mense, & anno, statimque episcopum moneant: curabunt vero interim tam viuente curato in ægritudine, quam mortuo, ne cura animarum detrimentum patiatur: rerum, bonorum, quæcumque in vita possederit, curam diligentem habeant, ne quid fraudis in præiudicium eorum, qui succedere de iure debebunt, committatur, inuocato etiam super his, si opus fuerit, brachio seculari: exceptis calicibus, Missalibus, & paramentis tam ex auro, quam ex alia materia conflatis; quæ constitutione Pii quinti ecclesiis, de quarum fructibus facta sunt, tradenda hoc casu, & incorporanda omnino curabunt.

Ex sacerdotibus alienigenis si quis in regionem venerit, ne admittatur ad celebrationem Missæ, nisi licentiam a fo-

ro episcopali obtentam in scriptis habuerit : illos autem, qui tamquam peregrini ad Missarum celebrationem admissi sunt, in curam animarum intrudi non permittant. Cooperatores, seu capellanos quoscumque non permittant, confessiones audire, & sacramenta ministrare, nisi licentiam in scriptis obtentam ostenderit : eos, qui contra præmissa ire præsumpserint, ad episcopum deferre studeant.

ANNO
CHRISTI
1596.

Cum vero contigerit, dictos vicarios ad reuisionem ecclesiarum suæ regionis excurrere vel ordinarii officii sui obligatione, vel mandato speciali, tum eis non liceat quidquam ne minimum quidem pecuniæ, aut ab ecclesiis, aut ab earum camerariis exigere, seu petere, nec sponte oblatum accipere : si contra fecerint, eos declaramus exnunc poenas iuris a sacro Concilio Tridentino indictas incurrisse ; vt satisfacere eiusdem dispositioni non omittant. Vidualia modeste exhibeantur, vt nihil inter ecclesiasticos appareat indecorum, nihil superfluum ; omnia moderationis ecclesiasticæ lege temperata.

Declaramus autem decreta hætenus edita non afficere, aut lædere iura capitulorum ecclesiarum cathedralium fundata in priuilegiis & indultis apostolicis.

XIX.

MONIALIVM, quarum dicata Deo virginitas diligenti episcoporum vigilantia custodienda est, ingressum ad monasteria, disciplinam, vitam regularem, & pietatem, tamquam certissima regularis perfectionis fundamenta, attente inspicere, attentius promouere, & summa sollicitudine tueri, ac defendere episcopali solertia conuenit. Nos vero ex alieno sumenda potius, quam depromenda de nostro in medium hoc de genere proponemus : ita tulerunt res, quæ modo nostræ sunt officio, & obligatione : quod tamen cœptum est, auctore Deo & duce, longius etiam eodem fauente Deo ad perfectum aliquando adducetur.

Tria sunt, quibus præcipue monastica disciplina status conseruatur, & augetur ; sufficiens communis victus, deuota regulæ obseruantia, pia sacramentorum frequentia : ad quæ si accedat pastoris vigilantia, Deo fauente sperandum est profici vel plurimum posse : quia tamen aliqua antecedunt, vt receptio, habitus, & professio ; quædam ve-